Opłata pocztowa uiszczona ryczałtem.

BIULETYN KOWIEŃSKI

WILBI

WILEŃSKIE BIURO INFORMACYJNE (WILBI) MAŁA POHULANKA 10—7.

Nr. Wilno, dnia 27 lipca 1934 r. 1105.

Treść numeru:

-----oOo-----

I. ZAGADNIENIA POLITYKI ZAGRANICZNEJ.

"L i e t u v o s A i d a s" o b r a k u k o n s e k w e n c j i w a r t y k u ł a c h "G a z e t y P o l s k i e j". "Liet.Aidas" Nr.167 z dn.25.VII.34 r. Artykuł A.Strikoriusa p.t. "Brak współmierności". Streszczenie:

Charakter korespondencyj kowieńskich T.Katelbacha, zamieszczanych w "Gazecie Polskiej", jest naogół przychylny Litwie. Katelbach zaznacza w nich potrzebę unormowania stosunków polsko-litewskich, pisząc że ogół społeczeństwa litewskiego nie jest tak nieprzychylnie nastawiony względem Polski, jak się to pospolicie mówi. Zupełnie inny charakter noszą korespondencje pisane z Wilna dla "Gazety Polskiej" przez W.Pełczyńską, które zdają się być jednym aktem oskarżenia, wystosowanym przeciwko Litwinom wileńskim. Kiedy się zestawi artykuły Katelbacha i Pełczyńskiej, rzuca się w oczy ich niewspółmierność.

Tu autor artykułu przytacza bardzo obszerny wyjątek z korespondencji Pełczyńskiej, zamieszczonej w "Gazecie Polskiej" z dn.12.VII.34 r. a charakteryzującej szkolnictwo litewskie na Wileńszczyźnie.

"Gazeta Polska", zamieszczając takie korespondencje obok artykułów p.Katelbacha, przekreśla usiłowanie tego ostatniego stworzenia atmosfery wzajemnej przychylności Polaków i Litwinów.-

"L i e t u v o s A i d a s" o k o m p r o m i s i e w i l e ń s k i m. "Liet.Aidas" Nr.167 z dn.25.VII.34 r. Streszczenie:

Według doniesień prasy niemieckiej podróż ministra Becka do Tallina była dalszym ciągiem rozmów, rozpoczętych w Warszawie podczas wizyty ministra Seljamaa. Prasa niemiecka w korespondencjach swoich zaznacza, że zarówno Łotwa, jak i Estonja byłaby bardzo zadowolona, gdyby Polska okazała pewną ustępliwość w kwestji wileńskiej. Prasa niemiecka nie mówi coprawda, jak ten kompromis ma wyglądać. Warszawa twierdzi, że Polska nie mogłaby oddać Wilna Litwie bez żadnych zastrzeżeń, jak tego wymaga Litwa. Najprawdopodobniej Polska mogłaby się zgodzić z decyzją, na mocy której Wileńszczyzna stanowiłaby kondominjum polsko-litewskie, jak to było przewidziane przed okupacją Wilna przez gen.Żeligowskiego.

Min.Beck w sprawie paktu nadbałtyckiego pragnie wykazać wielką aktywność i nie ulec inicjatywie francusko-sowieckiej.-

P o p r z y b y c i u L i n d h a g e n a d o K o w n a. "Liet. Aidas" Nr.167 z dn.25.VII.34 r. Artykuł p.t. "Po przybyciu serdecznego przyjaciela z Północy". Streszczenie:

Litwa, będąc narodem małym, powinna cenić każdego przyjaciela, tembardziej takiego, który sympatję względem niej wyrażał jeszcze za czasów caratu. Takim przyjacielem jest dla Litwy Lindhagen, wybitny polityk szwedzki i członek Izby Wyższej w parlamencie oraz długoletni burmistrz Sztokholmu. Oddawna on interesował się sprawami narodowościowemi. Już w czasie wojny bronił on interesów Litwy, usiłował zainteresować Szwedów litewskim ruchem narodowym, zorganizował wreszcie t-wo litewsko-szwedzkie, będące łącznikiem między Litwinami amerykańskimi a litewskimi emigrantami w Rosji. Obecnie, gdy trzecia część Litwy znajduje się w posiadaniu obcych, Lindhagen również poszukuje dróg, wiodących do najlepszego dla Litwy rozwiązania tej sprawy.

Ideałem Lindhagena jest zbliżenie Skandynawji i narodów nadbałtyckich. Taki polityczny, kulturalny i ekonomiczny blok bałtycko-skandynawski wysoce zwiększyłby powagę państw bałtyckich w Europie i zmusiłby wielkie mocarstwa bardziej się z niemi liczyć.-

K r o n i k a.

D o k o ł a w i z y t y M u h l s t e i n a. "Liet.Žinios" Nr. 167 z dn.25.VII.34 r. donoszą, że zgodnie z potwierdzoną przez Eltę wiadomością radca ambasady polskiej w Paryżu minister pełnomocny Muhlstein dnia 24 b.m. odwiedził ministra Spraw Zagranicznych Łozoraitisa, z którym konferował około półtorej godziny. Kursują pogłoski, że złożył on ministrowi Łozoraitisowi konkretny oficjalny program polski załatwienia sporu polsko-litewskiego.

We czwartek wieczorem Muhlstein ma wyjechać do Połągi. Do Połągi również pojedzie p.Yczas, o którym pisano, że wyjeżdża do Polski.-

A n g l i k o s t o s u n k a c h p o l s k o - l i t e w s k i c h. "Liet.Żinios" Nr.167 z dn.25.VII.34 r. donoszą na podstawie wiadomości z prasy polskiej, że znany publicysta angielski V.Bartlett wystąpił przeciw Litwie, obwiniając ją o to, że jest źródłem niezgody na wschodzie Europy. Zaznacza on, że wątpliwą jest rzeczą, czy Polska przystąpi do paktu wschodniego i zagwarantuje pomoc Litwie, skoro ta ostatnia nie chce nawiązać z Polską stosunków dyplomatycznych. Zdaniem Bartletta,wizyta płk.Prystora w Kownie nie dała pozytywnych rezultatów. Litwini z nikim nie mogą żyć w zgodzie. Sądzono, że winowajcą tego jest Voldemaras, lecz i obecnie, gdy Voldemaras otrzymał 12 lat więzienia sytuacja się nie zmieniła.-

P o g ł o s k i o n a r a d z i e p o l i t y k ó w p o l s k i c h i l i t e w s k i c h w D r u s k i e n i k a c h. "Liet.Żinios" Nr.167 z dn.25.VII.34 r. donoszą za prasą polską, że podczas pobytu Marszałka Piłsudskiego w Pikieliszkach konferował on z b.premjerem Prystorem na tematy polsko-litewskie. Płk. Prystor miał poinformować Marszałka o rezultatach swoich rozmów z grupą parlamentarną B.B., przeprowadzonych w Druskienikach. W warstwach politycznych Wilna kursują pogłoski o bliskiej naradzie polityków polskich i litewskich w Druskienikach. Ze strony polskiej ma w niej brać udział senator Abramowicz i prof.Staniewicz.-

P o n o w n y p r z y j a z d p ł k. P r y s t o r a d o K o w n a. "Liet.Żinios" Nr.167 z dn.25.VII.34 r. donoszą, podając jako źródło prasę niemiecką, że wkrótce wyjedzie z Warszawy do Kowna płk.Prystor w celu kontynuowania rozpoczętych w Kownie rokowań o normalizacji stosunków polsko-litewskich. Do Kowna mają również przybyć niektórzy członkowie utworzonego w Warszawie T-wa Przyjaciół Litwy z dr.Łukaszewiczem na czele w celu nawiązania kontaktu z litewskimi działaczami kulturalnymi, społecznymi i naukowymi.-

W K o w n i e n i c n i e w i e d z ą o p r o j e k t o w a n y m p r z y j e ź d z i e d z i a ł a c z y p o l s k i c h. "Liet. Aidas" Nr.167 z dn.25.VII.34 r., powtarzając wiadomość z wileńskiej prasy polskiej o przybyciu do Kowna Muhlsteina oraz o projektowanej wizycie szeregu działaczy polskich, donosi, że w odpowiedniej instytucji nie zostało złożone żadne podanie o wjazd na Litwę.-

P o d r ó ż m i n. Ł o z o r a i t i s a d o M o s k w y. "Liet. Aidas" Nr.167 z dn.25.VII.34 r. donosi, że w podróży min.Łozoraitisa do Moskwy będzie mu towarzyszył radca M-stwa Spraw Zagranicznych, docent Wydziału Prawnego T.Petkiewiczius oraz referent Ligi Narodów przy M-stwie Spraw Zagranicznych i p.o. referenta wschodniego dr.L.Natkiewiczius.-

P r z y b y c i e f r a n c u s k i e g o a t t a c h é w o j e n n e g o. "Rytas" Nr.167 z dn.25.VII.34 r. donosi, że z Rygi przybył do Kowna francuski attaché wojskowy mjr.Ganeval.- -

F r a n c u s k i a t t a c h é w o j s k o w y n a L i t w ę w K ł a j p e d z i e. "Liet.Aidas" Nr.167 z dn.25.VII.34 r. donosi, że francuski attaché wojskowy na Litwę mjr. Ganeval w dniu 24 b.m. wyjechał z Kowna do Kłajpedy, skąd po paru dniach uda się do Rygi.-

N i e m c y a g i t u j ą p r z e c i w k o t o w a r o m l i t e w s k i m. "Liet.Aidas" Nr.167 z dn.25.VII.34 r. donosi, że w kinach niemieckich, szczególnie zaś w Prusach Wschodnich,wyświetla się na ekranach napisy, wzywające do bojkotu towarów pochodzenia litewskiego i sowieckiego.-

We czwartek wieczorem Muhlstein ma wyjechać do Połągi. Do Połągi również pojedzie p.Vezas, o którym pisano, że wyjeżdża do Polski.-

Anglik o stosunkach polsko-litewskich. "Liet.Zinios" Nr.167 z dn.25.VII.34 r. donosząna podstawie wiadomości z prasy polskiej, że znany publicysta angielski V.Bartlett wystąpił przeciw Litwie, obwiniając ją o to, że jest źródłem niezgody na wschodzie Europy. Zaznacza on, że wątpliwą jest rzecza, czy Polska przystąpi do paktu wschodniego i zagwarantuje pomoc Litwie, skoro ta ostatnia nie chce nawiązać z Polską stosunków dyplomatycznych. Zdaniem Bartletta,wizyta płk.Prystora w Kownie nie dała pozytywnych rezultatów. Litwini z nikim nie mogą żyć w zgodzie. Sądzono, że winowajcą tego jest Voldemaras, lecz i obecnie, gdy Voldemaras otrzymał 12 lat więzienia sytuacja się nie zmieniła.-

Pogłoski o naradzie polityków polskich i litewskich w Druskienikach. "Liet.Zinios" Nr.167 z dn.25.VII.34 r. donosząna prasę polską, że podczas pobytu Marszałka Piłsudskiego w Pikieliszkach konferował on z b.premjerem Prystorem na tematy polsko-litewskie. Płk. Prystor miał poinformować Marszałka o rezultatach swoich rozmów z grupą parlamentarną B.B., przeprowadzonych w Druskienikach. W sferach politycznych Wilna kursują pogłoski o bliskiej naradzie polityków polskich i litewskich w Druskienikach. Ze strony polskiej ma w niej brać udział senator Abramowicz i prof.Staniewicz.-

Ponowny przyjazd płk. Prystora do Kowna. "Liet.Zinios" Nr.167 z dn.25.VII.34 r. donosza, podając jako źródło prasę niemiecką, że wkrótce wyjedzie z Warszawy do Kowna płk.Prystor w celu kontynuowania rozpoczętych w Kownie rokowań o normalizacji stosunków polsko-litewskich. Do Kowna mają również przybyć niektórzy członkowie utworzonego w Warszawie T-wa Przyjaciół Litwy z dr.Łukasiewiczem na czele w celu nawiązania kontaktu z litewskimi działaczami kulturalnymi, społecznymi i naukowymi.-

W Kownie nic nie wiedzą o projektowanym przyjeździe działaczy polskich. "Liet. Aidas" Nr.167 z dn.25.VII.34 r., powtarzając wiadomość z wileńskiej prasy polskiej o przybyciu do Kowna Muhlsteina oraz o projektowanej wizycie szeregu działaczy polskich, donosi, że w odpowiedniej instytucji nie zostało złożone żadne podanie o wjazd na Litwę.-

Podróż min. Lozoraitisa do Moskwy. "Liet. Aidas" Nr.167 z dn.25.VII.34 r. donosi, że w podróży min.Lozoraitisa do Moskwy będzie mu towarzyszył radca M-stwa Spraw Zagranicznych, docent Wydziału Prawnego T.Petkiewiczius oraz referent Ligi Narodów przy M-stwie Spraw Zagranicznych i p.o. referenta wschodniego dr.L.Šatkiewiczius.-

Przybycie francuskiego attaché wojennego. "Rytas" Nr.167 z dn.25.VII.34 r. donosi, że z Rygi przybył do Kowna francuski attaché wojskowy mjr.Daneval.-

Francuski attaché wojskowy na Litwę w Kłajpedzie. "Liet.Aidas" Nr.167 z dn.25.VII.34 r. donosi, że francuski attaché wojskowy na Litwę mjr. Daneval w dniu 24 b.m. wyjechał z Kowna do Kłajpedy, skąd po paru dniach uda się do Rygi.-

Niemcy agitują przeciwko towarom litewskim. "Liet.Aidas" Nr.167 z dn.25.VII.34 r. donosi, że w kinach niemieckich, szczególnie zaś w Prusach Wschodnich, wyświetla się na ekranach napisy, wzywające do bojkotu towarów pochodzenia litewskiego i sowieckiego.-

III. ZAGADNIENIA POLITYKI WEWNĘTRZNEJ I ŻYCIE SPOŁECZNE.

K r o n i k a.

P o w r ó t z u r l o p u n a c z e l n i k a p o l i c j i. "Liet.Aidas" Nr.167 z dn.25.VII.34 r. donosi, że naczelnik policji Poviłaitis powrócił z urlopu i rozpoczął urzędowanie.-

W y j a z d d y r e k t o r a D e p a r t a m e n t u F i n a n s o w e g o. "Rytas" Nr.167 z dn.25.VII.34 r. donosi, że dyrektor D-tu Finansowego p.Lipczius w dniu 25 b.m. wyjechał do Kłajpedy w sprawach służbowych.-

IV. SPRAWY POLSKIE I INNYCH MNIEJSZOSCI NARODOWYCH.

K r o n i k a.

S k ł a d d e l e g a c j i n a d r u g i z j a z d P o l a k ó w z z a g r a n i c y. Prasa kowieńska z dnia 25.VII.34 r. podaje: W charakterze przedstawicieli społeczeństwa polskiego w Litwie na drugi zjazd Polaków z zagranicy do Warszawy wyjeżdżają: prezes zarządu głównego T-wa "Pochodnia" p.W.Budzyński, prezes Związku Producentów Rolnych /"Prodrol"/ i Rady Kowieńskiego polskiego T-wa Drobnego Kredytu p.E.Romer, prezes zarządu kowieńskiego polskiego T-wa Drobnego Kredytu p.K.Okulicz i prezes centralnego zarządu Polskiego Związku Ludzi Pracy w Litwie, radny m.Kowna i redaktor "Dnia Kowieńskiego" p.B.Paszkiewicz. Wraz z delegacją na zjazd udaje się dyrektor gimnazjum polskiego im.A.Mickiewicza w Kownie p.L.Abramowicz, jako rzeczoznawca do spraw pedagogicznych.

Pozatem w Zlocie Młodzieży Polskiej z Zagranicy wezmą udział przedstawiciele polskich stowarzyszeń studenckich w Litwie, polskiego klubu sportowego "Sparta" oraz prowincjonalnych organizacyj oświatowych.-

VII. SPRAWY KŁAJPEDZKIE.

K r o n i k a.

Z m i a n a u p o s a ż e ń u r z ę d n i k ó w K r a j u K ł a j p e d z k i e g o. "Liet.Aidas" Nr.167 z dn.25.VII.34 r. donosi, że od dnia 1 sierpnia r.b., na mocy rozporządzenia nadburmistrza Simonaitisa, uposażenia urzędników i funkcjonarjuszy samorządowych będą wypłacane nie według kategoryj uposażeniowych pruskich, a kłajpedzkich. Stworzy to oszczędność 23.000 lt. miesięcznie.-

S p r a w a h i t l e r o w c ó w k ł a j p e d z k i c h. "Liet. Žinios" Nr.167 z dn.25.VII.34 r. donoszą, że sprawa hitlerowców kłajpedzkich po ukończeniu śledztwa będzie rozpatrywana w połowie sierpnia r.b.-

R u c h s t a t k ó w w p o r c i e k ł a j p e d z k i m. "Liet. Žinios" Nr.167 z dn.25.VII.34 r. donoszą, że w ub.tygodniu port kłajpedzki odwiedziły okręty 25 państw. Największa ilość okrętów pochodziła z Anglji i zawierała ładunek węgla, którego przez port kłajpedzki w ub.tyg. przewieziono zgórą 12 tys. tonn.-

Z m i a n a n a z w s t a t k ó w m i e j s k i c h n a l i t e w s k i e. "Liet.Žinios" Nr.16, z dn.25.VII.34 r. donoszą, że w tych dniach nazwy statków miejskich zostały z niemieckich zmienione na litewskie. Pozatem we wszystkich miejscach publicznych obok napisów niemieckich już są umieszczone napisy litewskie.-

------ooo------

III. ZAGADNIENIA POLITYKI WEWNĘTRZNEJ I ŻYCIE SPOŁECZNE.

K r o n i k a.

P o w r ó t z u r l o p u n a c z e l n i k a p o l i c j i. "Liet.Aidas" Nr.167 z dn.25.VII.34 r. donosi, że naczelnik policji Povilaitis powrócił z urlopu i rozpoczął urzędowanie.-

W y j a z d d y r e k t o r a D e p a r t a m e n t u F i n a n s o w e g o. "Rytas" Nr.167 z dn.25.VII.34 r. donosi, że dyrektor D-tu Finansowego p.Lipcius w dniu 25 b.m. wyjechał do Kłajpedy w sprawach służbowych.-

IV. SPRAWY POLSKIE I INNYCH MNIEJSZOŚCI NARODOWYCH.

K r o n i k a.

S k ł a d d e l e g a c j i n a d r u g i z j a z d P o l a k ó w z z a g r a n i c y. Prasa kowieńska z dnia 25.VII.34 r. podaje: W charakterze przedstawicieli społeczeństwa polskiego w Litwie na drugi zjazd Polaków z zagranicy do Warszawy wyjeżdżają: prezes zarządu głównego T-wa "Pochodnia" p.W.Budzyński, prezes Związku Producentów Rolnych /"Prodrol"/ i Rady Kowieńskiego polskiego T-wa Drobnego Kredytu p.E.Romer, prezes zarządu kowieńskiego polskiego T-wa Drobnego Kredytu p.K.Okulicz i prezes centralnego zarządu Polskiego Związku Ludzi Pracy w Litwie, radny m.Kowna i redaktor "Dnia Kowieńskiego" p.B.Paszkiewicz. Wraz z delegacją na zjazd udaje się dyrektor gimnazjum polskiego im.A.Mickiewicza w Kownie p.L.Abramowicz, jako rzeczoznawca do spraw pedagogicznych.

Pozatem w Zlocie Młodzieży Polskiej z Zagranicy wezmą udział przedstawiciele polskich stowarzyszeń studenckich w Litwie, polskiego Klubu sportowego "Sparta" oraz prowincjonalnych organizacyj oświatowych.-

VII. SPRAWY KŁAJPEDZKIE.

K r o n i k a.

Z m i a n a u p o s a ż e ń u r z ę d n i k ó w K r a j u K ł a j p e d z k i e g o. "Liet.Aidas" Nr.167 z dn.25.VII.34 r. donosi, że od dnia 1 sierpnia r.b.,na mocy rozporządzenia nadburmistrza Simonaitisa,uposażenia urzędników i funkcjonarjuszy samorządowych będą wypłacane nie według kategoryj uposażeniowych pruskich, a kłajpedzkich. Stworzy to oszczędność 25.000 lt. miesięcznie.-

S p r a w a h i t l e r o w c ó w k ł a j p e d z k i c h. "Liet. Žinios" Nr.167 z dn.25.VII.34 r. donosza, że sprawa hitlerowców kłajpedzkich po ukończeniu śledztwa będzie rozpatrywana w połowie sierpnia r.b.-

R u c h s t a t k ó w w p o r c i e k ł a j p e d z k i m. "Liet. Žinios" Nr.167 z dn.25.VII.34 r. donosza, że w ub.tygodniu port kłajpedzki odwiedziły okręty 25 państw. Największa ilość okrętów pochodziła z Anglji i zawierała ładunek węgla, którego przez port kłajpedzki w ub.tyg. przewieziono zgóra 12 tys. tonn.-

Z m i a n a n a z w s t a t k ó w m i e j s k i c h n a l i t e w s k i e. "Liet.Žinios" Nr.16?, z dn.25.VII.34 r. donosza, że w tych dniach nazwy statków miejskich zostały z niemieckich zamienione na litewskie. Pozatem we wszystkich miejscach publicznych obok napisów niemieckich już są umieszczone napisy litewskie.-

-----ooo-----